

Julkaisufoorumi ja yliopistojen rahoitusmalli

*Tapio Kosunen
Opetus- ja kulttuuriministeriö*

Julkaisufoorumi-seminaari 2.2.2015

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Rahoitusmalli ja julkaisut

- rahoitusmallia on kehitetty jatkuvasti ja ajan myötä julkaisujen osuus rahoitusmallissa kasvanut on yli 10-kertaiseksi
 - **2007–2009 1,0 %**
 - **2010–2012 1,7 %**
 - **2013–2014 13 %**
- yliopistojen rahoitusmallityöryhmä 2014
 - **jako kahteen**
 - **kausi 2015–2016**
 - **vuodesta 2017 siirrytään 4-vuotiseen rahoitusmalliin**
 - **julkaisujen rooli ei muutu kaudella 2015–2016**
 - **osuus edelleen 13 %**
 - **13 % on vuositasolla noin 200 milj. euroa**

Rahoitusmalli ja julkaisut...

- mikä muuttuu:
 - julkaisujen painotuksessa otetaan käyttöön TSV:n julkaisufoorumitasoluokat
- julkaisujen perusteella tulevaan rahoituksen määrään vaikuttavat kaudella 2015–2016
 - julkaisujen määrä
 - julkaisutyyppi
 - TSV:n julkaisufoorumin mukainen tasoluokitus
 - erikseen vahvistetut painokertoimet

Rahoitusmallin julkaisuosion kehittäminen

- julkaisut-osion tavoite
 - kannustaa tieteellisen tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden kehittämiseen
 - erityisen tärkeä, koska Suomi menettänyt asemiaan kansainvälisissä tiedevertailuissa
 - lisätä tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta
- tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden kehittäminen
 - kannustinvaikutus: vertaisarvioitujen artikkeleiden painokertoimet (rahoitusmalliryhmä 2014):

– kaudella	2015–2016	2017-
• jufo-luokka 0:	1	0,1
• jufo-luokka 1:	1,5	1
• jufo-luokka 2:	3	3
• jufo-luokka 3:	3	4
 - monografiat x 4

Rahoitusmallin julkaisuosion kehittäminen...

- keskeinen kysymys:
 - ovatko nykyisten ja ehdotettujen tasoluokkien kertoimien erot riittävän suuria tuottaakseen halutun kannustinvaikutuksen
 - kannustaako rahoitusmalli enemmän määrään kuin laatuun?
 - onko tarpeen ottaa 3-luokka käyttöön?
- tieteenalojen tasapuolisuus
 - keskustelussa esitetty, että malli suosii luonnon- ja lääketieteitä humanististen ja yhteiskuntatieteiden kustannuksella, koska
 - luonnon- ja lääketieteillä julkaisuista yli 50 % on vähintään tasolla 2
 - siirtyminen vuoden 2015 volyymipohjaiseen jufo-luokitukseen tasaa tieteenalojen välisiä eroja
 - yhteisjulkaisuja ei ositeta
 - kun ei ositeta: kannustetaan yliopistoja yhteistyöhön
 - rahoitusmallilla jaetaan rahoitus yliopistojen kesken, ei tieteenalojen
 - » on yliopistojen tehtävä huolehtia rahoituksen jakamisesta eri tieteenoille omien strategisten valintojen perusteella

Rahoitusmallin julkaisuosion kehittäminen...

- ammatilliset ja yleistajuiset julkaisut
 - painokerroin 0,1, monografiat 0,4
 - toiset: ammatillisia ja yleistajuisia julkaisuja ei tarvita lainkaan, ei ainakaan rahoitusmallin tutkimusosioista
 - joidenkin mielestä painokertoimet liian pieniä
 - eikö OKM arvosta yliopistojen yhteiskunnallista vuorovaikutusta?
 - muistettava
 - ammatilliset ja yleistajuiset julkaisut nyt ensimmäistä kertaa rahoitusmallissa
 - julkaisut sinänsä vain osa yhteiskunnallista vuorovaikutusta

Rahoitusmallityön jatko

- OKM on asettanut uuden rahoitusmallityöryhmän
 - tehtävänä laatia ehdotus yliopistojen rahoitusmallin tarkistamiseksi vuonna 2017
 - määräaika: 12.11.2014–30.11.2015
 - puheenjohtaja Tapio Kosunen, opetus- ja kulttuuriministeriö
 - edustus
 - opetus- ja kulttuuriministeriö
 - yliopistot
 - Unifi
 - Suomen Akatemia
 - rahoitusmallin julkaisu-osion osalta tulevat keskusteltavaksi, mikä merkitys on
 - jufo-luokituksen volyymipohjaisuuden siirtymisellä
 - tutkimuksen tietopohjan kehittymisellä
 - painokertoimilla
 - osituksella
 - yleistajuisilla ja ammatillisilla julkaisuilla

Julkaisufoorumityön merkitys

- aikaisemmissa rahoitusmalleissa on koettu vaikeaksi löytää kriteereitä tutkimusosiolle
 - **monien mielestä käytetyt kriteerit (esim. tohtorintutkinnot, kilpailtu rahoitus) ovat kannustaneet tutkimuksen laadun kehittämistä vain epäsuorasti**
- keskusteluissa vaihtoehtoisia tutkimuksen arviointikriteereitä on pidetty epätyytyttävänä tai yksipuolisina
 - **viittausindeksit**
 - **Britannia RAE**
- julkaisufoorumijärjestelmän edut verrattuna muihin järjestelmiin
 - **kattaa samoin kriteerein kaikki tieteenalat ja julkaisut**
 - **kohtuulliset kustannukset**

Julkaisufoorumityön merkitys...

- julkaisufoorumijärjestelmän toimivuuden edellytykset
 - julkaisutietojen kattavuus, laatu ja erottelukyky ovat aivan toisella tasolla kuin ne olivat vielä muutama vuosi sitten
 - kiitos kuuluu yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen, CSC:n ja opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruusta vastaaville henkilöille
 - tiedeyhteisön halu sitoutua järjestelmän ylläpitoon ja kehittämiseen
 - kiitos kuuluu TSV:lle ja sen julkaisuforumiprojektille ja projektin työntekijöille, paneeleille sekä erityisesti paneelijäsenille, jotka ovat aikaansa ja vaivojansa säästämättä tehneet työtä löytääkseen parhaat foorumit
- julkaisufoorumi on ollut menestystarina - kiitokset kaikille projektiin osallistuneille!
 - tuottaa luotettavaa ja korvaamatonta tietoa tiedepolitiikkamme tärkeimmän tavoitteen – tutkimuksen laadun kehittämisen – saavuttamiseksi